

Siniša Škarica: **TVORNICA GLAZBE, Priče iz Dubrave, Bilješke za biografiju ili Various Artists, Knjiga prva: 1947. - 1969.**, *Medijska industrija*, Zagreb, Croatia Records d.d., 2017., 422 str.

U povodu 70. godina postojanja, rada i uspješnog diskografskog djelovanja "JUGOTON - CROATIA RECORDSA" publicirana je antologijska knjiga "**TVORNICA GLAZBE: PRIČE IZ DUBRAVE**", uglednog autora SINIŠE ŠKARICE, diplomiranog pravnika, I međunarodno priznatog diskografa, skladatelja, muzikologa, urednika i publiciste. Svaka medijska epoha, i svako inkluzivno medijsko društvo, ima svoju jedinstvenu medijsku komunikaciju, **medijsku industriju i diskografsku produkciju** na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne diskografske komunikacije. Suvremeni svijet diskografske medijske industrije nalazi se u jednom velikom interregnumu koji traga za novim stvaralačkim oblicima medijske i diskografske komunikacije. Povijesno gledano 70. godišnje iskustvo "**Jugoton - Croatia Records-a**" nam govori kako je mukotrpan put u stvaranju novih oblika humane medijske i diskografske industrije. Budući da je povijesni zadatak, svih teoretičara i praktičara medijske i diskografske industrije, da naprave barem jedan kvalitativni iskorak u daljnjoj afirmaciji područja medijske i diskografske produkcije. U tom povijesnom zanosu i razvoju medijske i diskografske industrije, od heteronomnog do autonomnog muzičkog stvaralaštva, živi, radi i razvija se ugledni diskograf i autor ove izuzetno zanimljive knjige **Siniša Škarica**. S komunikološke točke gledišta valja istaći da je Siniša Škarica, u ovom antologijskom djelu, ugradio nekoliko svojih razvojnih profesionalnih i kreativnih muzičkih etapa. U **prvoj etapi** ugradio je, u svom punom mediteranskom zanosu, osobni muzički talent te spacijalnu, temporalnu, neverbalnu i verbalnu muzičku tradiciju rodnoga grada Šibenika. **Druga etapa** Siniše Škarice je kulminirala njegovim intelektualnim sveučilišnim akademskim krugom diplomiranog pravnika, na Sveučilištu u Zagrebu, koji svoju pravnu karijeru zamjenjuje i ugrađuje u radijsku uredničku muzičku i publicističku auditivnu medijsku produkciju (radio, televizija, film i gramofon). **Treća razvojna autorska etapa** je njegovo autonomno muzičko carstvo slobode, koje rezultira njegovim zasluženim imenovanjem na visoku i časnu funkciju glavnog i odgovornog urednika Jugotona (današnji sljednik Croatia Records). **Četvrta etapa** Siniše Škarice je javni komu-

nikativni odgovor, respektabilne stručne medijske industrije, koja za njegov umjetnički glazbeni rad, dodjeljuje Siniši Škarici nagradu "**Životni Porin**", visoko strukovno glazbeno autorsko stvaralačko priznanje. Njegova **peta životna profesionalna etapa**, u funkciji glazbenog pisca i kreativnog autora glazbene produkcije, je dodatni njegov društveni stvaralački doprinos razvoju glazbene i diskografske industrije. Njegova **šesta**, ne i posljednja, životna antologijska diskografska etapa je knjiga "**TVORNICA GLAZBE, Priče iz Dubrave**". To je knjiga koja je, kako navodi samozatajni medijski ekspert i vrijedni direktor Croatia Records-a **Želimir Babogredac**, diskograf, novinar i televizijski utemeljitelj muzičke televizije CMC-a: "Slavimo ovaj jubilej s velikom radošću i očekivanjima. Punim srcem dajem podršku nastanku ove epohalne knjige mog dragog prijatelja i suradnika Siniše Škarice, dugogodišnjeg našeg djelatnika te glavnog i odgovornog urednika. Siniša je svjedok i aktivan kroničar mita o glazbi i pričama iz Dubrave, iz naše zajedničke tvornice glazbe". Prezentirana knjiga je traganje za kulturnim boljitkom. Muzička kultura svih uljuđenih društava je spontana kreacija roda i svih njegovih talentiranih muzičkih pripadnika. Suština ove knjige je u cjelovitom pregledu razvoja regionalne i nacionalne medijske diskografske produkcije te muzičke i stvaralačke kulture od **1947. - 1969.** godine. 1969. godina je višestruko znakovita. To je godina kada je uspostavljena planetarna komunikacija (**čovjek se spustio na Mjesec**) a **komunikologija** je, na čuvenoj konferenciji o komunikacijama (Montreal, 1969) priznata kao samostana znanstvena disciplina, što je sve imalo utjecaja na daljnji razvoj medijske produkcije i diskografije u svijetu suvremenih medijskih komunikacija. Knjiga, koju prezentiramo čitateljima, pokazuje da je na našim i međunarodnim prostorima muzička kultura područje složene dijalektizacije glazbenog stvaralaštva i da muzika (glazba i diskografija) postaju moćna medijska i komunikativna sinteza, stvaralaštva i prezentacije svih oblika glazbenih i diskografskih kulturnih dobara epohalnog inkluzivnog informacijskog društva. Autor knjige Siniša Škarica je ovom antologijskom knjigom prikazao povijesni totalitet glazbene regionalne i nacionalne kreativne muzičke kulture, koja je, svakom talentiranom autoru, otvarala muzičko-diskografski put (ne)uspjeha, u vječnoj stvaralačkoj spirali muzičkog izražaja koji potiskuje šund, kič i zastarijelo muzičko stvaralaštvo.

Muzička kultura je prema Siniši Škarici **totalitet kreacije i recepcije glazbenog stvaralaštva**. S pravom naglašava urednica knjige **Natalija Cajić**: "To je antologijska knjiga (...) koja svjedoči o stvaranju najbogatije muzičke arhive na ovim prostorima. (...) Knjiga predstavlja svojevrsnu čitanku o rođenju Jugotona, od 1947. godine pa sve do njegove pune zrelosti 1969. godine. Biografija ex- yu diskografije nastala je iz pera njenog osvjedočenog poznavaoča". U predgovoru knjige autor određuje njezin smisao i cilj: "Ako 70.godina u ljudskom vijeku i nije bogzna što, za tvrtku (**Croatia Records**) je takvo trajanje samo po sebi vrijedno svog poštovanja. Tvrtka (...) postaje simbol čitave djelatnosti (...) koja u svom arhivu čuva dio kulturnog – poglavito glazbenog – nasljeđa čak šest država, odnosno njihovih naroda i nacionalnih manjina (pohranjena su i govorna i glumačka, te dječja izdanja), a riječ je o dvadeset tisuća snimaka razmještenih na više od osamnaest tisuća artefakata ... (str.19.)" što ukazuje da je Croatia Records najveći nacionalni i regionalni diskografski muzički nakladnik. Razvidno je da Croatia Records postaje nacionalna glazbena i diskografska arhiva koja postaje navigacijski glazbeno-muzički arhivski stvaralački putokaz građanima, poput GPS-a kojeg upotrebljavaju milijuni vozača, te koji istovremeno slušaju muzičku emitiranu glazbenu diskografsku produkciju i prate GPS orijentaciju. Komparativno možemo citirati popularnog **Y.N.Hararija** koji u knjizi "Homo Deus - Kratka povijest sutrašnjice (str. 356.) govori metaforički u prilog automobilske diskografiji: "...navigacijske aplikacije temeljene na GPS-u danas upotrebljava mnogo vozača (...). Milijuni njegovih korisnika neprestano ga ažuriraju podacima o prometnim čepovima, automobilskim nesrećama i prometnim patrolama". Ugledna translatologinja **V.Kučić** u knjizi "Translatologija u teoriji i praksi" (str.165.) upozorava kako je: "Dvadeseto stoljeće okarakterizirano, zbog intenzivne ekspanzije informacijsko-komunikacijske tehnologije, te post-modernog kapitalizma i migracijskih procesa, kao stoljeće transnacionalnosti. Kreativno je nastala nova dimenzija kulturne, jezične, tehnološke i translato-loške stvarnosti" kao tvornica glazbe, to jest kreativne medijske industrije, koju građanima na holističko sinkronijski i dijakronijski način približava Siniša Škarica u knjizi "Tvornica glazbe – priče iz Dubrave". U sadržajnom smislu knjiga je strukturirana, uz uvod, u **šest temeljnih zasebnih poglavlja**: (I) Pogled unatrag; (II) Pedesete – doba

kada su nam se ploče vrtjele brže, a vrijeme teklo sporije; (III) Šezdesete – muzika na 45 okretaja; (IV) Doba festivala (1953. - 1969.); (V) Kad je rock bio mlad; i (VI) Šezdesete: Reci, zbogom!; te prikaz bibliografije i drugih izvora o autoru sa zahvalama (str.419. - 422.). Nakladnik knjige je Croatia Records d.d., kojeg zastupa direktor Želimir Babogredac. Glavna urednica knjige je **Nikolina Mazalin** a knjigu su uz Sinišu Škaricu uredili **Natalija Cajić** i **Sanja Bachrach-Krištofić**, lekturu i korekturu sačinila je **Mirjana Paić-Jurinić** a grafičku opremu su oblikovali **Bachrach & Krištofić**. Knjiga je u nakladi od 1000 primjeraka otisnuta u tiskari "Intergrafika –TTŽ d.o.o.". Kako s pravom ističu ugledni komunikolozi, te teoretičari i praktičari diskografije, knjiga Siniše Škarice pridonosi, u zaoštrenim i nepovoljnim svjetskim prilikama, boljem razumijevanju svih naroda i narodnosti kao svakodnevnih konzumenata glazbene medijske i diskografske produkcije, jer **muzika govori univerzalnim razumljivim jezikom muzike kojeg svi razumijemo**. Prezentirana knjiga je veliki produkcijski i stručni doprinos tvrtke "**Croatia Records**" razvoju nacionalne Hrvatske diskografije kao vodeće regionalne razvojne medijske i diskografske industrije. Iz svega iznesenog, ovu vrijednu antologijsku knjigu, slobodni smo preporučiti širokom čitateljskom i stručnom krugu, a posebno medijskim i glazbenim djelatnicima koji promišljaju novu budućnost diskografije na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne medijske industrije.

Primljeno: 2017 – 08 – 30

Red.prof.dr.sc.Mario Plenković
Univerza v Mariboru, FERL,
Inštitut za medijske komunikacije & Alma Mater
Europaea, Maribor, Slovenija

Ilija Musa: MEDIJSKO PRAVO, sloboda izražavanja u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj, Školska naklada d.o.o., Mostar, Mostar, 2017., 615 str.

Dr. sc. Ilija Musa, docent Sveučilišta u Mostaru, priredio je i objelodanio izuzetno zanimljivu znanstvenu knjigu **Medijsko pravo, sloboda izražavanja u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj**, u nakladi „Školske naklade d.o.o.“ iz Mostara, u impresivnom kvalitetnom volumenu od 615 stranica teksta. Autor je sveučilišni docent